

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Տնօրեն

Ն. Էլոյան

31 օգոստոս 2022թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆԻ

ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՇԽԱՏԱՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Երևանի Լ. Արիսյանի անվան

N 127 ավագ դպրոցի XII^{h-1} դասարան

դասղեկ՝ Արմինե Սարգսյան

2022-2023

ուսումնական

տարի

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Տնօրեն՝ _____ Ն.Էլոյան

31 օգոստոս 2022թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱԼԱՆԻ

ՂԵԿԱՎԱԼԻ ԱՇԽԱՏԱՔԱՅԻՆ ՏԱԼԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Երևանի Լ.Արիսյանի անվան

N 127 ավագ դպրոցի X II^{h-1} դասարան

դասղեկ՝ Արմինե Մարգարյան

2022-2023

նւսումնական

տարի

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:
V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԿԱՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝
ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնույթագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջհետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

ը. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ
Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու քանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակարարվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Գասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
  - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը,
  - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
  - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հանախումբների և վարքի մասին
  - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
  - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը,
  - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
  - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
  - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
  - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
  - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
  - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ.....6

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ..... 7

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ 8

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ..... 8

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉՉԱԿԱՆ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ 8

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ.....	8
3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն.....	8
3.3 Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակություն.....	8
3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն.....	8
3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն.....	9
3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն.....	9
4. ԴՊՐՈՑ-ԸՆՏԱՆԻՔ ԿԱՊԸ.....	9
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	9
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ	Error!
defined.	Bookmark not defined.
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ	Error!
defined.	Bookmark not defined.
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ	Error!
defined.	Bookmark not defined.
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ	10
ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ....	14
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ.....	14
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ.....	Error! Bookmark not defined.
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ, ՍՈՑԻԱԼԱԳԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՀԵՏ.....	15
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ.....	15
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ	16
ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ.....	16
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ	17
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ.....	18
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ.....	19
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻՑ ՔԱՂՎԱԾՔՆԵՐ.....	19
ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ.....	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ	Աշակեր- տական շարժի համարը	Ծննդյան թիվ	Սեռը	Կատար	Նշում
1	Ասմարյան Անահիտ Հրաչյայի	06.02.21 h.65	2681	02.02.2005	իգ		
2	Առաքելյան Սամվել Գագիկի	21.01.21 h.57	2659	27.01.2005	ար		
3	Բեգլարյան Արսեն Վահագնի	20.08.20 h.93	2543	23.10.2005	ար		
4	Գյուլջյան Վարդգես Հարությունի	28.08.20 h.103	2615	22.06.2005	ար		
5	Դեմիրճյան Հովսեփ Աշոտի	20.08.20 h.93	2560	19.08.2004	ար		
6	Դիվանյան Քնարիկ Հովհաննեսի	28.08.20 h.103	2603	25.10.2005	իգ		
7	Թադևոսյան Էրիկ Արսենի	20.08.20 h.93	2575	12.08.2005	ար		
8	Թորոսյան Մարգիս Մարտինի	31.08.20 h. 108	2627	31.03.2003	ար		
9	Խաչատուրեան Մարէլ Խաչատուրի	20.08.20 h.93	2574	05.05.2005	իգ		
10	Կարապետյան Գոռ Դավիթի	02.12.21. h.41	2836	03.06.2005	ար		
11	Կիրակոսյան Անահիտ Գևորգի	20.08.20 h.93	2579	20.09.2005	իգ		
12	Կոտոյան Միլենա Անդրանիկի	11.10.21. h.20	2819	29.11.2005	իգ		
13	Հովհաննիսյան Միքայել Մհերի	31.08.20 h. 108	2625	04.04.2005	ար		
14	Հովհաննիսյան Նաիրա Մերգելի	07.07.21 h. 98	2700	16.10.2005	իգ		
15	Ղևոնդյան Էրիկ Ռուբենի	16.05.22. h. 77	2861	31.03.2004	ար		
16	Մնացականյան Արտյոմ Արթուրի	31.03.22 h.73	2859	14.02.2005	ար		
17	Նալբանդյան Մարիա Սպարտակի	28.08.20 h.103	2612	21.01.2005	իգ		
18	Նակչյան Միլվա Գևորգի	20.08.20 h.93	2573	18.04.2005	իգ		
19	Պետիկյան Ժանէթ Դավիթի	20.08.20 h.93	2572	17.04.2005	իգ		
20	Պողոսյան Անուշ Խաչիկի	25.08.21 h.110	2740	19.11.2005	իգ		
21	Սաքանյան Մարգիս Միրակի	24.12.20 h.47	2656	22.01.2005	ար		
22	Սարգսյան Սոնա Արթուրի	31.08.20 h. 108	2630	28.04.2005	իգ		
23	Սաֆարյան Անդրանիկ Արթուրի	30.08.21 h.121	2745	13.04.2004	ար		
24	Սերոբյան Նանե Արմենի	20.08.20 h.93	2549	15.10.2005	իգ		
25	Լուսիկյան Անի Արամի	18.02.21 h. 69	2685	04.08.2005	իգ		
26	Կարապետյան Ասպետ Վարուժան	29.08.22.h. 104	2884	09.12.2005	ար		
27	Տերտերյան Միլենա Հովհաննեսի	29.08.22 h.104	2885	09.05.2005	իգ		
28	Հակոբյան Կարեն Արամի	30.08.22 h.105	2888	03.03.2005	ար		
29	Թադևոսյան Միլենա Կամոյի	06.09.22 h.4	3009	10.08.2004	իգ		
30	Մնացականյան Միլենա Անդրանիկ	13.03.22 h. 9	3015	24.09.2005	իգ		
31	Հովհաննիսյան Հայկ Արթուրի	11.11.22 h.44	3036	07.07.2005	ար		
32	Հովհաննիսյան Դիանա Գևորգի	16.11.22 h. 50	2216	09.06.2004	իգ		
33	Քարամյան Անի Հայկի	22.11.22 h. 54	3043	16.05.2005	իգ		
34	Տիխոմիրով Միխայիլ Միխայիլի	02.12.22 h.59	3047	19.09.2004	ար		
35	Բեգլարյան Վոլոդյա Արմենի	23.01.23 h.80	3057	21.03.2006	ար		
36	Շամհարյան Ալեքսանդր Ռոմանի	15.02.23 h. 88	3959	14.11.2005	ար		
37	Մուրադյան Միքայել Հարությունի	27.02.23 h.93	3063	03.05.2005	ար		

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Համար	Հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ծանոթություն
1	Ա.Տիգրանյան 5/12, բն. 26	077 933 308	Չի աշխատում	Բավարար	
2	Գոգոյի 82, բն. 9	093 261 677	Չի աշխատում	Բավարար	
3	Հովսեփ Էմին .118 տուն	093 126 196	Երիցյան ԱԶ-ում՝ փաթեթավորող	Բավարար	
4	Գոգոյի 92, բն. 37	077 836 005	Արդ. նախ. գլխավոր իրավաբան	Բավարար	
5	Մ.Ավետիսյան 1փ, 22տուն	098 290 564	Գրանդ Դիլինգ ՄՊԸ՝ վաճառողուհի	Բավարար	
6	Մ.Ավետիսյան 1փ, 512, բն. 14	093 714 626	Չի աշխատում	Բավարար	
7	Ույնեցու 3փ., 42., բն. 16	099 926 224	Չի աշխատում	Բավարար	
8	Վարդանանց 2 նրբ. 42, բն. 13	099 431 428	Չի աշխատում	Բավարար	
9	Ույնեցու 1փ, 2ա2, բն. 5	094 588 061	Չի աշխատում	Բավարար	
10	Ռուբինյանց 10, բն. 50	055 246 617	Հ. 13 պոլիկլինիկա ՓԲԸ էնդոկրինոլոգ	Բավարար	
11	Ծարավ Աղբյուր 55/20, բն. 197	099 914 353	Ն.Այվա կենտրոնում՝ կոսմետոլոգ	Բավարար	
12	Շովրոյան 14, բն. 34	094 715 208	Չի աշխատում	Բավարար	
13	Ույնեցու 1փ, 12, բն. 10	091 600 449	Չի աշխատում	Բավարար	
14	Դրոյի 10, բն. 40	093 748 047	Շարմ գեղ. սրահում՝ վարսահարդար	Բավարար	
15	15թ., Շիրազի 162., բն. 15	091 462 501	Չի աշխատում	Բավարար	
16	Հայաբյան 9, բն. 54	095 988 753	Թիմ Տելեկոմ Ա. ստրատեգիկ նախ. ղեկավար	Բավարար	
17	Դավթաշեն 1 թ, 332, բն. 67	091 191 707	Ք/Զ ՎՇ ղեկ. աշխ. Առաջատար մաս.	Բավարար	
18	Ույնեցու 1փ, 52, բն. 15	077 001 228	Չի աշխատում	Բավարար	
19	Մ.Ավետիսյան 4փ, տուն 11	091 585 583	Հ.9 մանկական պ. ՈԻՉՀ բժշկուհի	Բավարար	
20	Ռուբինյանց 20, բն. 30	094 937 753	Չի աշխատում	Բավարար	
21	Դրոյի 1փ, 4 նրբ, տուն 4	099 848 693	Պանդա Պլանետա մանկ. դաս.օգնական	Բավարար	
22	Ռուբինյանց 2/3, բն. 59	099 248 913	Չի աշխատում	Բավարար	
23	16 թաղ, 442, բն. 128	093 307 677	Չի աշխատում	Բավարար	
24	Ծարավ Աղբյուր 55/5, բն. 187	094 220 088	Խ.Ար. ՀՊՀ Մայրենիի ամբիոնի դոցենտ	Բավարար	
25	Քանաքեռ, մեյիքյան 142, բն. 39	077 853 444	Չի աշխատում	Բավարար	
26	Ն.Զարյան 742, բն. 78	093 261 111	Չի աշխատում	Բավարար	
27	Լեյսիտուսի 102, բն. 31	093 398 019	Չի աշխատում	Բավարար	
28	Առողության 22/12, բն. 75	093 230 440	Չի աշխատում	Բավարար	
29	Սարկավակի փ., 9 տուն	099 456 887	Չի աշխատում	Բավարար	
30	Զ.Քանաքեռցու 77, բն. 72	099 998	Հ.157 մանկապարտեզում՝ դաստիարակչուհի	Բավարար	
31	Դավթաշեն 1 թաղ., 215, բն. 51	095 909 038	Նորաշեն 42 Գ/Ս ում էպիլացիայի մաս.	Բավարար	
32	Ռուբինյանց 1ա, բն. 53	091 526 238	Գ/Պ ՓԲԸ ՈԻ/Հ -ում դաստիարակի օգ.	Բավարար	
33	Միքայելյան 1փ, 2.1, բն. 2	091 409 487	Չի աշխատում	Բավարար	
34	Վանոյան 58	091 465 510	Չի աշխատում	Բավարար	
35	Սեբաստյա 80, բն. 4	094 213 218	Չի աշխատում	Բավարար	
36	Ստեփանակերտ, Կամո 1ն, բն. 6	033 554 575	Չի աշխատում		
37	Զ.Քանաքեռցու 119/12, բն. 14	091 106 120	Չի աշխատում		

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)

Դասարանը բաղկացած է 34 աշակերտից: Դասարանի կողեկոսիվը ձևավորված է ջերմ, համերաշխ, աշխատասեր և ընկերասեր մթնոլորտում: Դասարանում սովորում են հիմնականում լավ առաջադիմություն ունեցող աշակերտներ:

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ

1. Դասագրքերի բաշխում: Հասնել նրան, որ դասարանի յուրաքանչյուր աշակերտ ապահովված լինի գրքերով :

2. COVID-19 անվտանգության կանոններ`

- Աշակերտը դպրոց է գալիս մեկանգամյա կամ բազմակի օգտագործման դիմակով: Մուտքը դպրոց առանց դիմակի արգելվում է: Դիմակ չունեցող աշակերտներին դպրոցը մուտքի մոտ տրամադրում է մեկանգամյա օգտագործման դիմակ:
- Աշակերտին կարող է ուղեկցել ոչ ավել, քան մեկ անձ: Ուղեկցողի մուտքը դպրոց արգելվում է:
- Դասասենյանում առկա աշակերտական նստարանների միջև հեռավորությունը 2մ է, իսկ աշակերտական այթոռների միջև հեռավորությունը 1.5մ է: Դասասենյակում առկա են նաև ախտահանիչ նյութեր(ձեռքերի հականանրեային ախտահանիչ և սպիտ), հիգիենայի պարագաներ և բժշկական դիմակներ:
- Դասերից հետո դասասենյակում առկա ամբողջ գույքը և հատակը ախտահանվում է:
- Աշակերտները անձնական օգտագործման իրերով, գրենական պիտույքներով` չեն կիսվում դասընկերների հետ:
- Աշակերտները հետևում են համավարակին վերաբերող հավաստի աղբյուրներից ստացված տեղեկատվությանը:

3. Ուշադրություն դարձնել անձնական հիգիենային.

- Դասարան մտնելուց առաջ յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է անպայման ախտահանի ձեռքերը և դասարան մտնի անպայման դիմակով` պահելով հեռավորություն իր դասընկերներից:

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն

Խոսել աշակերտների հետ հայ հոգևոր արժեքների մասին, անցկացնել ազգային արժեքներ ներկայացնող և մշակույթային կոթողներին նվիրված զրույցներ: Աշակերտների մոտ գրույցի միջոցով խորացնել հայեցի դաստիարակությունը:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն

Ծանոթացնել հայկական արվեստի լավագույն նկարիչների կտավներին, լսել դասական և ժամանակակից հայ երգահանների ստեղծագործությունները:

3.3 Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակություն

Պատմել Գազիկ Ստեփանյանի և մյուս հերոսների կյանքի և սխրանքների մասին: Ապրիլմեկյան պատերազմի և այն զոհերի մասին, ովքեր հերոսացան պաշտպանելով հայրենիքի սահմանները:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն

Աշակերտներին սովորեցնել ճիշտ կոփել մարմինը: Ամեն առավոտ կատարել լիցքային վարժություններ՝ բացատրելով դրանց անհրաժեշտությունը:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն

Աշխատանքի կուլտուրայի ձևավորում: Սերմանել աշակերտների մոտ, որ դասարնը, դպրոցը մեր տունն է և զարգացնել նրանց մոտ աշխատասիրությունը:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն

Անցկացնել գրույցներ շրջակա միջավայրի նկատմամբ հոգատարություն դրսևորելու վերաբերյալ:

Աշակերտների մոտ սերմանել սեր և հոգատարություն շրջակա միջավայրի նկատմամբ:

4. ԴՊՐՈՑ-ԸՆՏԱՆԻՔ ԿԱՊԸ

Ստեղծել ծնողական կոմիտեի անդամների կազմը: Կազմակերպել հեռավար ծնողական ժողովներ: Ծանոթանալ յուրաքանչյուր ընտանիքի սոցիալական վիճակին:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
1.	Գիտելիքի օր		
2.	ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ աշխատանքները կազմակերպելու նպատակով հրավիրել ծնողական ժողով: Ստեղծել ծնողական խորհուրդ: Բաշխել դասագրքերը		դասուղեկ
3.	Քննարկել կարգապահական աշխատանքների բաշխման հարցեր: Ստուգել աշակերտների հիգիենիկ վիճակը՝ պահպանելով COVID-19 անվտանգության կանոնները:		դասուղեկ
4.	Հետևողական լինել աշակերտների կարգապահությանը: Ստուգել աշակերտների հիգիենիկ վիճակը		դասուղեկ
5.	Զրույց անցկացնել երեխաների հիգիենայի շուրջ: Մաքուր պահել դասասենյակը, նստարանները:		դասուղեկ
6.	Անցկացնել գրույց՝ նվիրված ՀՀ անկախության օրվան		դասուղեկ
7.	Անցկացնել գրույց՝ «Դպրոցն իմ աշխատավայրն է» թեմայով		դասուղեկ
8.	Աշակերտներին ծանոթացնել քաղաքավարության կանոններին (խնդրանք, ծանոթություն, երախտագիտություն)		դասուղեկ
9.	Անցկացնել գրույց՝ նվիրված Էրեբունի Երևանի տոնին		դասուղեկ
10.	Ուրախ ժամանց: Բացահայտել Ծնորհալի երեխաներին		դասուղեկ
11.	Զրույց էսթետիկական դաստիարակության շուրջ		դասուղեկ
12.	Ստեղծագործական ժամ		դասուղեկ
13.	Աշխատանք հետ մնացող և չառաջադիմող աշակերտների		դասուղեկ

**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ
ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

Խամբր համար	Նախասիրական-առարկայական Խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ Խմբակներ
1				
2				
3	անգլերեն			
4				
5				
6	անգլերեն			
7				
8				
9	կենսաբանություն			
10	անգլերեն			
11	անգլերեն			
12				
13				
14	Ֆրանսերեն			
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22	անգլերեն			
23				
24				
25				
26				
27	անգլերեն			
28				
29				
30				
31				
32	անգլերեն			
33				
34				
35				
36	անգլերեն			
37				

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ

Անցկացման ժամկետը	Միջոցառման անվանումը	Անցկացման Տեղը

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԴԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

Անցկացման Օրը	Դասղեկի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, զրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությունը	Ծանոթություն
01.09.2022	Զրույց նվիրված գիտելիքի օրվան	
08.09.2022	Կազմակերպչական հարցեր	
15.09.2022	Մեր իրավունքները և պարտ.	
22.09.2022	Զրույց գեղեցիկի և բարության մասին	
06.10.2022	Զրույց նվիրված կարգապահ.	
13.10.2022	Պոեզիայի ժամ նվիրված հայրենիքին	
20.10.2022	Հեթախոսների ընթերցում և վերլուծություն	
03.11.2022	Մաքուր պահել շրջապատը	
10.11.2022	Խաբեությունը մեղք է	
17.11.2022	Բժշկական ստուգումներ	
24.11.2022	Բարեկրթության կանոնները	
01.12.2022	Մենք բնության մի մասն ենք	
08.12.2022	Շնորհալի աշակերտների ելույթը	
15.12.2022	Մեր մեծերը՝ Հ. Այվազովսկի	
22.12.2022	Ծնողները միակն են ու անփոխարինելի	
22.12.2022	Մեծամտություն և համեստություն	
13.01.2023	Հայ հանճարներ	
20.01.2023	Առողջ մարմնում առողջ հոգի	

27.01.2023	Աշխատանքի բաժանում	
03.02.2023	Ընկերասիրություն	
10.02.2023	Տեղեկություններ երկրաշարժի մասին	
17.02.2023	Եկեղեցական տոներ	
24.02.2023	Իմ երազանքը	
03.03.2023	Մեր առոջությունը և հիգիենան	
10.03.2023	Մեր կանաչ և կապույտ մոլորակը	
17.03.2023	Ազնվությունը և նրա դրսևորումը	
24.03.2023	Կոնֆլիկտի առաջացման պատճառները	
14.04.2023	Կարգապահական խնդիրներ	
21.04.2023	Հանդուրժողականություն	
28.04.2023	Գիտելիքի կարևորությունը	
02.05.2023	Մենք և քաղաքականությունը	
09.05.2023	Մենք միասին ենք	
16.05.2023	Մայիսյան հաղթանակների ամիս	
23.05.2023	Գրքերի վերանորոգում	

**ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ, ՍՈՑԻԱԼԱԳԵՍ
ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒԻՐ ԿԱՆԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏ**

Անցկացված աշխատանքների ժամկետները	Աշակերտների ազգանուն, անուն	Դաստիարակչական աշխատանքների մեթոդների, մանկավարժական հնարքների համառոտ բովանդակությունը	Կատարած դաստիարակչական աշխատանքների արդյունքը	Լրացուցիչ տեղեկություններ

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ

Դասալսման օրը	Առարկան և դասավանդող ուսուցիչը	Դասի թեման	Դասալսման նպատակը

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ

Դասարանի ծնողական խորհրդի կազմը

Նախագահ՝ Ասատրյան Աննա 091 252657 միջին մասնագիտական

անդամներ՝	Հովհաննիսյան	Մարիամ	միջին	մասնագիտական
անդամներ՝	Յուզբաշյան	Վիկտորիա	միջին	մասնագիտական

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ

Դասալսման օրը	Քննարկվող հարցեր	Ծնողկոմիտեի նիստի համառոտ բովանդակություն	Ծանոթություն
	Կազմակերպչական հարցեր: Աշակերտների առաջադիմությունը, կարգապահությունը, հիգիենան, հաճախումները	Դասագրքերի բաշխում և գրենական պիտույքների ապահովում: Հետևեն, որ աշակերտները դպրոց հաճախեն կոկիկ, մաքուր, հետևեն սանիտարահիգիենիկ նորմերին և դասերին պատրաստ	
03.09.2022	Ծանոթանալ ծնողների հետ	Ներկայացնել ավագ դպրոցի խնդիրներն ու	

ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ամիս, ամսաթիվ	Կատարված աշխատանքների բնութագիրը (խրախուսանքներ, դիտողություններ) և նշումների բովանդակությունը	Նշումները կատարեց

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻՑ ՔԱՂՎԱԾՔՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂՎԱԾՔԱՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան:

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը:

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակի ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը:

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

Հոդված 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂՎԱԾՔԱՎԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿՉՔՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը ննպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը:

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը:
3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20, ՄՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10, Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով: Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11, Երեխայի կրթության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության որևէ որման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն:

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ:

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից:

4) մասնակցելու ներդրողական և արտադրողական միջոցառումների:

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը:

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը:

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները:

Երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20, (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22, Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, քննադատական կյանքի, գրագրության և հետախուսային խտրակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխարարություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. «Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր» մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, «ստացավ» և «հանձնեց» սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Ս հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործածության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ